

Achtergronddocument bij Strategische Agenda SMWO

Stuurgroep Management Watercrises en Overstromingen

Inhoudsopgave

- 1: Inleiding**
- 2: Overzicht met relevante beleidskaders**
- 3: Overzicht ontwikkelingen voor de verschillende thema's**
- 4: Overzicht aan SMWO gerelateerde ontwikkelingen & instituten**
- 5: Overzicht afkortingen en begrippen**

1. Inleiding

Dit achtergronddocument is een dynamisch document bij de strategische agenda van de SMWO.

Met de strategische agenda SMWO wordt door de betrokken organisaties richting gegeven aan de gewenste gezamenlijke verbeteringen ten aanzien van het crisismanagement water in de komende jaren. Met de strategische agenda delen de SMWO-partners hun activiteiten, zodat deze elkaar kunnen versterken.

In dit achtergronddocument zijn weergegeven:

- De verschillende relevante beleids-/visiedocumenten.
- De relaties met andere ontwikkelingen & instituten.
- De relevante overige lopende ontwikkelingen per thema.

Aan de betrokken partijen wordt gevraagd om ontwikkelingen ook aan de programmamanager SMWO te melden, zodat dit achtergronddocument up-to-date kan blijven.

2. Overzicht met relevante beleidskaders (nog actualiseren)

Wat zijn de voor de SMWO relevante wetten of beleidskaders/-nota's?

Wet- en regelgeving

- o Evaluatie Wet veiligheidsregio's (2013)
- o Deltawet (2011)
- o Waterwet (2009)
- o Waterbesluit (2009)
- o Wet veiligheidsregio's (2010)
- o Besluit veiligheidsregio's (2010)
- o Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (2008) (voor ontwikkeling Omgevingswet)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

- o Departementaal Handboek Crisisbeheersing DCC IenM (2012)
- o OTO-beleidsplan DCC IenM (2011-2014)
- o Implementatie Europese Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)
- o Nationaal Bestuursakkoord Water (2011)
- o Nationaal Waterplan (2009) → Beleidskader Waterveiligheid (2009)
- o Implementatie Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)
- o Nationaal Crisisplan Hoogwater en Overstromingen (2016)

Rijkswaterstaat

- o Beleidskader Crisismanagement RWS (2013)
- o Ondernemingsplan 2015 (Hoofdstuk 8: Slagvaardig Crisismanager)
- o OTO-beleidskader DCC IenM en Rijkswaterstaat (2011-2014)
- o Nationaal meetplan voor metingen in water bij nucleaire ongevallen (2011) (basis voor onderdeel werkzaamheden LCM/RIVM)
- o Landelijk Draaiboek Hoogwater en Overstromingen (2016) (basis werk LCO)
- o Landelijk Draaiboek Watertekort en Droogte (2016) (basis werk LCW)

Unie van Waterschappen / Waterschappen

- o Project implementatie Netcentrisch Werken waterschappen (2013)
- o Visie "Samenwerking in crisisbeheersing" (2012) (bron voor Uitvoeringsprogramma Crisisbeheersing 2014-2017)
- o Deining en Doorbraak, calamiteitenzorg midden-Nederlandse waterschappen (2012)
- o STOWA-rapport "Informatiemanagement bij crisisbeheersing" (2011)
- o Basisvisie afwegingsmethodiek Meerlaagse Veiligheid (2011)
- o Model Calamiteiten Zorg Systeem waterschappen (2001)

Veiligheidsberaad / Veiligheidsregio's

- o Advies eenheid in verscheidenheid, Uitwerking Advies Bestuurlijke Werkgroep Bovenregionale Samenwerking (2013, uitgave samen met VenJ) (Bijlage 4a: afstemming ketenpartners, crisiscommunicatie → project GROOTER)
- o Prioriteitenagenda 2013-2016
- o Meerjarenprogramma Informatievoorziening 2012-2015
- o Referentiekader netcentrische crisisbeheersing (2012)
- o Basisvereisten bevolkingszorg (2012)
- o Advies bovenregionale samenwerking (2012)
- o Handboek Incidentbestrijding op het water (2009) (*Eindresultaat project Waterrand*)
- o Referentiekader Regionaal Crisisplan (2009) (*Waterzorg en Scheepvaartzorg*)
- o Handreiking Regionaal Beleidsplan (2009)
- o Handreiking Regionaal Risicoprofiel (2009)
- o Basisvereisten Crisismanagement (2006)
- o Competentieverricht Oefenen (2006)

Ministerie van Veiligheid en Justitie

- o Kader Grootschalige Evacuaties (concept, 2013)
- o Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (2013)
- o Bestuurlijke Netwerkkarten (2012)
- o Nationaal Crisisplan ICT (2012)
- o Beleidsbrief bescherming vitale infrastructuren (2005/2010)
- o Strategie nationale veiligheid (2009) → beoordeling overstromingsrisico (EDO's)

Ministerie van Defensie

- o Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS)
- o Convenant Civiel-Militaire Bestuursafspraken (2005)

RIONED

- o Leidraad Incidenten Plan Rioleringen (2013)

3. Overzicht ontwikkelingen voor de verschillende thema's

Wat zijn de overige relevante ontwikkelingen in het werkveld?

Veiligheidsregio's, waterschappen, Rijkswaterstaat en de betrokken ministeries richten zich gezamenlijk op de thema's;

- NETWERK, kennen en samenwerken crisispartners
- STRUCTUUR, organisatie van de crisisbeheersing zoals vastgelegd in documenten en afspraken
- KENNIS, gebruik van de beschikbare kennis en kennisontwikkeling
- MENSEN, de crisisorganisaties (mensen en teams)
- MIDDELEN, inzetbare (technische) middelen voor de crisisbeheersing
- INFORMATIE, geduide informatie voor de crisisbeheersing
- COMMUNICATIE, risicocommunicatie (koude fase) en crisiscommunicatie (warme fase)
- KWALITEITSBORGING, cyclus van verbeteringen tot afgesproken kwaliteitsniveau
- INTERNATIONAAL, grensoverschrijdende en internationale afstemming en hulpverlening

Thema crisisbeheersing	Doelen van de samenwerking in de SMWO
 <p>NETWERK; kennen en samenwerken crisispartners.</p>	De crisispartners kennen elkaar en werken actief samen ter voorkoming en bestrijding van watercrises.
 <p>STRUCTUUR; organisatie van de crisisbeheersing zoals vastgelegd in beleid, plannen, procedures en afspraken.</p>	Voor de bestrijding van watercrises zijn plannen up-to-date. Om te zorgen voor een goede afstemming zorgen de SMWO-partners voor eenduidige beleidskaders en uitgangspunten voor de opzet van hun crisisorganisaties en de gehanteerde werkwijze. De Nederlandse Overheid is qua planvorming goed voorbereid, ook als er bij een dreigende overstroming evacuatie noodzakelijk zijn. De planvorming betreft zowel de repressie- als de nazorg-/herstelfase.
 <p>KENNIS; gebruik van de beschikbare kennis en kennisontwikkeling.</p>	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare kennis op het gebied van crisismanagement bij de betrokken partners. Dit geldt ook voor de expertise over de toestand van de waterkeringen en het functioneren van watersystemen.
 <p>MENSEN; de crisisorganisaties (mensen en teams).</p>	De crisisorganisaties van de SMWO-partners zijn goed voorbereid op mogelijke watercrises. Voor de preparatie op watercrises wordt gewerkt met een gezamenlijk afgestemd (M)OTO-programma. De waterkolom en de algemene kolom oefenen gezamenlijk om tijdens watercrises efficiënt samen te kunnen werken. Het houden van een landelijke multidisciplinaire overstromingsoefening maakt hier onderdeel van uit. In de grensgebieden wordt ook geoefend met internationale partners.
 <p>MIDDELEN; inzetbare technische middelen voor de crisisbeheersing.</p>	De crisisorganisaties beschikken over de noodzakelijke middelen voor crisisbeheersing of weten deze bij een dreigende crisis bij andere partijen (overheden & bedrijfsleven) beschikbaar te krijgen en in te zetten. Het overzicht van de beschikbare middelen wordt actueel gehouden en gedeeld.
 <p>INFORMATIE; geduide informatie voor de crisisbeheersing.</p>	De SMWO-partners leveren bij een (dreigende) watercrisis gezamenlijk een actueel waterbeeld, zodat er handelingsperspectieven voor overheden, burgers en bedrijven aan verbonden kunnen worden. De partners zorgen dat de benodigde informatie onderling tijdig wordt ontsloten. Gezamenlijk wordt invulling gegeven aan het netcentrisch werken.
 <p>COMMUNICATIE; risicocommunicatie (koude fase) en crisiscommunicatie (warme fase).</p>	Door goede risicocommunicatie - in de koude fase - weten de Nederlandse burgers en bedrijven wat er tijdens een watercrisis van hen wordt verwacht en zijn zij zelf- en samenredzaam. Bij (dreigende) watercrises (warme fase) zorgen de SMWO-partners richting de samenleving voor een afgestemde berichtgeving.
 <p>KWALITEITSBORGING; cyclus van verbeteringen tot afgesproken kwaliteitsniveau.</p>	De SMWO-partners zorgen binnen hun organisaties voor een goede kwaliteitsborging ten aanzien van het crisismanagement. Met de partners is dat structureel geborgd in een cyclisch proces van verbeteringen. Het gezamenlijke einddoel is een transparant kwaliteitsniveau waaraan de crisisorganisaties voldoen.
 <p>INTERNATIONAAL; grensoverschrijdende en internationale afstemming en hulpverlening.</p>	De SMWO-partners kennen hun partners over de grenzen en werken daarmee actief samen. Nederlandse crisisorganisaties leren gezamenlijk van watercrises in andere delen van de wereld en zijn ook bereid om hun eigen kennis te delen. De waterkolom zorgt - met de beschikbare middelen - ook internationaal voor ondersteuning bij watercrises.

Om de gewenste doelen voor de verschillende thema's voor de crisisbeheersing te bereiken zijn - in aanvulling op de weergegeven doelen in de strategische agenda SMWO - de lopende ontwikkelingen weergegeven. Initiatieven van derden kunnen de door de SMWO uitgezette koers ondersteunen.

Thema Netwerk

Ontwikkelingen:

- De crisispartners werken op landelijk niveau samen in de SMWO.
- ROR2 (zie bijlage 4)
- Terrorisme (aanpak 'vitaal'), roadmap en actieprogramma 'keren en beheren'.
- Klimaatadaptatie
- Omgevingswet

Projecten/activiteiten:

- Onder de stuurgroep Dijkkring 14/15/44 werken de Veiligheidsregio's en waterbeheerders in de randstad aan een goede coördinatie bij overstromingen.
- Door de Gelderse Commissie Calamiteitenbestrijding grote rivieren is in 2014 de werkgroep hoogwater ingesteld.

Thema Structuur

Ontwikkelingen:

- Conform het Bestuursakkoord Water hebben de veiligheidsregio's en waterbeheerders convenanten afgesloten, ter intensivering van de samenwerking.
- Toenemende aandacht voor crisismanagement vanuit het Deltaprogramma. Bij planvorming over waterveiligheid en ruimtelijke ordening (meerlaagsveiligheid 1^e en 2^e laag) willen de SMWO-partners ook in het voortraject adviseren.
- In de crisisplannen is extra aandacht nodig voor de (bevordering van) zelfredzaamheid van Nederlandse burgers en bedrijven.

Projecten/activiteiten:

- Oplevering operationele voorbereiding evacuatiestrategieën (Project Module Evacuatie en Grootschalige Overstromingen)
- Inzetprotocol Volkerak-Zoommeer (Project Ruimte voor de Rivier samen met partners Midden- en West-Brabant, Zeeland en Rotterdam-Rijnmond)
- Inzetprotocol Noordwaard (Project Ruimte voor de Rivier samen met partners)
- Onderzoek naar kansrijke meerlaagsveiligheidoplossingen voor waterveiligheid voor het eiland Marken (VR Zaanstreek Waterland).
- Opstellen van een coördinatieplan wateroverlast en overstromingen voor het werkingsgebied van HHNK in samenwerking met de betrokken veiligheidsregio's en RWS (VR Zaanstreek Waterland).
- Het verder ontwikkelen van bestaande en waar nodig initiëren van nieuw op te stellen mono- en multidisciplinaire planvorming met betrekking tot calamiteitenbestrijding ten gevolge van extreme waterstanden (Gelderse commissie, werkgroep hoogwater).
- Adaptieve evacuatiestrategie, opstellen adaptieve evacuatiestrategie bij dreigende overstroming. Stimuleren zelfredzaamheid en vergroten handelingsperspectieven voor overheid en burger (VR IJsselland).
- Handreiking evacuatiestrategie (Project Water & Evacuatie)

Thema Kennis

Ontwikkelingen:

- De aanbevelingen uit het eindrapport van de werkgroep Kennisinfrastuctuur worden door de SMWO-partners gezamenlijk opgepakt, dit in afstemming met de kennisinstututen en het bedrijfsleven.
- Met elkaar delen van de evaluaties t.a.v. watercrises, zodat we kunnen leren van de praktische ervaringen bij onze partners.

Projecten/activiteiten:

- Mogelijk opzetten van een gezamenlijk neerslagmeetnetwerk met waterschappen en gemeentes (KNMI).
- Mogelijk intensiveren samenwerking tussen KNMI en IFV (KNMI).
- Proefdijk en een proef tuin voor Innovatieve Tijdelijke Waterkeringen (IJKdijk & Flood Proof Holland).

Thema Mensen

Ontwikkelingen:

- De SMWO-partners zorgen elk voor de eigen voorbereiding en de jaarlijkse interne en regionale oefeningen. Daarbij wordt ook op kleinere schaal geoefend tussen de waterkolom en veiligheidsregio's.
- Door de waterschappen wordt in regionale OTO platforms samengewerkt en OTO-activiteiten worden onderling afgestemd. Deze samenwerking wordt landelijk versterkt tot een Gedeeld Leer Programma.
- Door de veiligheidsregio's wordt ingezet op het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO). Voor watercrises wordt hierbij ook Defensie betrokken.
- Voor crisismanagement in relatie tot de watersector zijn professionele opleidingstrajecten beschikbaar. Het gaat o.a. om aanbod van het instituut Fysieke Veiligheid en het Corporate Learning Centre RWS (OTO-programma crisisbeheersing van het DCC-IenM).

Projecten/activiteiten:

- Het ontwikkelen en initiëren van mono- en multidisciplinaire oefeningen met betrekking tot calamiteitenbestrijding ten gevolge van extreme waterstanden (Gelderse commissie, werkgroep hoogwater).

Thema Middelen

Ontwikkelingen:

- Rode Kruis en organisatie vrijwilligersnetwerk 'Ready to Help'
- Organisatie reddingsbrigades en bredere inzet middelen

Projecten/activiteiten:

- Resultaat onderzoek naar bredere inzet pompen DCC.

Thema Informatie

Ontwikkelingen:

- Waterbeheerders werken aan eenduidige en een meer publieksgerichte waterberichtgeving met een heldere duiding voor de algemene kolom en het publiek. In 2016 is door het WMCN gestart met de dagelijkse publicatie van een actueel waterbericht (vergelijkbaar met een KNMI weerbericht).
- Voor het opstellen van regionale en landelijke waterbeelden maken de waterbeheerders afspraken over een eenduidige informatievoorziening.
- Net als eerder de veiligheidsregio's hebben de waterschappen een gezamenlijke werkwijze voor netcentrisch werken (NCW) vastgesteld.

Projecten/activiteiten:

- Gebruik eenduidige neerslaggegevens en mogelijke gezamenlijk dienstverlening KNMI, RWS en Waterschappen voor waterberichtgeving (KNMI).
- Inzichtelijk maken van de keteneffecten bij overstromingen bij vitale partners (Informatiepreparatie, VR Hollands Midden).
- Inrichten Dashboard (water)crises voor een snel overzicht (*vraag is door WMCN neergelegd bij IFV*).
- Uitwisseling van operationele waterdata (Landelijke afspraken t.a.v. uitwisseling operationele meetgegevens en berekende verwachtingen, in het kader van Slim Water Management).
- Project Informatie Rotonde (partners NH en Friesland).

Thema Communicatie

Ontwikkelingen:

- De ontwikkeling van nieuwe media vraagt van de crisisorganisaties om een aangepaste communicatiestrategie.
- Waterbeheerders werken aan eenduidige en een meer publieksgerichte waterberichtgeving met een heldere duiding voor de algemene kolom en het publiek.
- Er is extra aandacht nodig voor de (bevordering van) zelfredzaamheid van Nederlandse burgers en bedrijven.
- Veiligheidsregio's en waterbeheerders maken onderling heldere afspraken over hun rolverdeling t.a.v. de communicatie.

Projecten/activiteiten:

- Ontwikkelen toolbox versterking risicocommunicatie (VR IJsselland).
- Uitwerken werkwijze alertering en alarmering bewoners Kampereilanden bij hoogwater en overstromingsdreiging (VR IJsselland).
- Nieuwe service/abonnement voor ontvangen van waterberichten o.b.v. actuele/verwachte waterstanden (WMCN).
- Visie IenM op crisiscommunicatie (Verbeteren crisisbeheersing, onderdelen: communicatie, extern, sociale media, snelheid berichtgeving, gebruik oude media, etc.) (DCC I&M).
- Risicocommunicatie n.a.v. nieuwe veiligheidsnormering m.b.t. overstromingen.

Thema Kwaliteitsborging

Ontwikkelingen:

- o Voor de veiligheidsregio's zijn basisvereisten vastgelegd waaraan de crisisorganisatie moet voldoen. De partners in de waterkolom willen op een vergelijkbare wijze de kwaliteit van hun crisisorganisaties gaan borgen.

Projecten/activiteiten:

- OTO als motor voor verbetering van de kwaliteit van de organisatie maar daarnaast een systeem om de leerpunten ter verbetering ook daadwerkelijk een plek te geven zodat de leercirkel wordt rond gemaakt (DCC I&M).

Thema Internationaal

Ontwikkelingen:

- o Voor de afstemming rond watercrises zijn in de afgelopen jaren de projecten VIKIN en AMICE uitgevoerd met respectievelijk Duitse en Belgische & Franse organisaties. De aanpak van crisisbeheersing in de grensstreken vraagt om vervolginvesteringen.
- o Nederland staat internationaal op de kaart als (crisis)watermanager. In toenemende mate wordt een beroep gedaan om Nederlandse expertise op het gebied van watermanagement en het bestrijden van watercrises.
- o Door het ministerie van Buitenlandse zaken wordt gewerkt aan een expertpool voor internationale inzet.
- o Vanwege de opgetreden watercrises in de VS vinden periodiek uitwisselingen plaats. Naast overheidscontacten worden deze uitwisselingen ook benut ter bevordering van de omzet van het Nederlandse bedrijfsleven.

Projecten/activiteiten:

- Het bevorderen van de samenwerking tussen Nederland en Duitsland met betrekking tot calamiteitenbestrijding ten gevolge van extreme waterstanden in het stroomgebied van de relevante waterwegen (Gelderse commissie, werkgroep hoogwater).
- Ontwikkelingen t.a.v. USAR team (VR's).
- Mogelijke vervolgacties richting Engeland en Duitsland (RWS).
- Lopende waterprojecten in China, delen van de resultaten met waterschappen en VR's (RWS).

4. Overzicht aan SMWO gerelateerde ontwikkelingen & instituten

Welke andere ontwikkelingen op het gebied van crisismanagement en waterveiligheid zijn relevant voor de activiteiten van de SMWO? (nog actualiseren)

Het is wenselijk dat de activiteiten van de SMWO worden afgestemd met de andere ontwikkelingen op het gebied van crisismanagement en waterveiligheid. In de context van de SMWO gaat het om de volgende ontwikkelingen:

Stuurgroep Nationale Veiligheid (SNV)

De SNV waakt over de samenhang tussen nationaal beleid, internationaal beleid en internationale ontwikkelingen op het terrein van nationale veiligheid en crisisbeheersing op rijksniveau. De onderwerpen op het gebied van Watercrises en Overstromingen worden behartigd door de SMWO.

Deltaprogramma (nieuwe organisatie structuur)

Het Deltaprogramma richt zich op de waterveiligheid en de zoetwatervoorziening van Nederland op de lange termijn. Centraal in het Deltaprogramma staat een aantal belangrijke beslissingen voor de toekomst van onze delta, de zogenaamde deltabeslissingen. Het Deltaprogramma kent negen deelprogramma's: Veiligheid, Zoetwater, Nieuwbouw en Herstructurering, IJsselmeergebied, Rijnmond-Drechtsteden, Zuidwestelijke Delta, Rivieren, Kust en Waddengebied. Het onderwerp meerlaagseveiligheid (niveau 1, 2 en 3) raakt de verschillende deelprogramma's.

Kader Grootschalige Evacuaties (status)

Doel is te komen tot een unité de doctrine voor grootschalige evacuatie (all hazard), d.w.z. voor evacuaties die de grenzen van een regio overstijgen of betrokkenheid van de rijksoverheid nodig maken. Gaat om gedeelde uitgangspunten, uniform besluitvormingsproces, uitwerking van de hoofdlijn van een aantal concrete elementen (verkeersmanagement, bovenregionale opvang, verminderd zelfredzamen).

Nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma (nHWBP)

Conform het bestuursakkoord Water de veiligheid tegen overstromingen op orde brengen en houden door middel van het opstellen van een jaarlijks programma van hoogwaterbeschermingsprojecten, m.n. versterkingen van primaire waterkeringen die niet aan de wettelijke normen voldoen

Ruimte voor de Rivier (status)

Met het project Ruimte voor de Rivier wordt gezorgd dat de rivieren Rijn, IJssel, Waal, Nederrijn en Lek meer water kunnen verwerken. In 2015 moet hiermee de veiligheid in het rivierengebied zijn vergroot. Op circa 30 locaties worden maatregelen uitgevoerd. Type rivierverruimingsmaatregelen zijn: dijkverlegging, uiterwaardvergraving, ontpoldering, zomerbedverdieping, kribverlaging, verwijderen van obstakels, waterberging, hoogwatergeul en dijkverbetering. Afhankelijk van de gemaakte afspraken worden de projecten uitgevoerd door waterschappen, gemeenten, provincies en/of Rijkswaterstaat.

Veiligheid Nederland in Kaart (VNK2) (status)

Het project is een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg. Rijkswaterstaat voert het project uit in nauwe samenwerking met de waterkeringbeheerders, provincies, kennisinstituten en ingenieursbureaus. Het project Veiligheid Nederland in Kaart (VNK2) onderzoekt voor 55 dijkringen in Nederland het risico op overstromingen en de gevolgen daarvan. Het project bekijkt de samenhang tussen de dreiging van hoogwater, de sterkte en hoogte van de waterkeringen en de mogelijke gevolgen van een dijkdoorbraak. Zo kan de overheid gerichter maatregelen treffen om Nederland nóg beter te beschermen tegen overstromingen.

Europese Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) (ontwikkelingen ROR2 en SMWO afstemming)

De EU-richtlijn Overstromingsrisico's richt zich op het informeren van het publiek en de internationale gemeenschap over het beleid en de maatregelen die genomen worden om de nadelige effecten van overstromingen voor mens, milieu,

cultureel erfgoed en economische bedrijvigheid te reduceren of te beheersen. Dat betreft beleid en maatregelen op het gebied van preventie, bescherming en paraatheid. Producten die voor de ROR worden gemaakt zijn: overstromingsrisico- en overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicobeheerplannen voor de stroomgebieden Rijn, Maas, Schelde en Eems. Daarnaast stimuleert de ROR de samenwerking met de buurlanden op het gebied van maatregelen en oefeningen.

Flood Control 2015 (samengegaan met IJkdijk)

Nederlandse publiek-private samenwerking: Samen ontwikkelen van innovatieve, geïntegreerde oplossingen op het gebied van crisismanagement tijdens (dreigend) hoogwater: modulair van opzet en wereldwijd inpasbaar in bestaande processen en systemen.

Herziening Coördinatieplan Dijkkring 14/15/44 (resultaat en stand van zaken)

In 2010 is voor Dijkkring 14 een bovenregionaal coördinatieplan opgesteld, omdat hier bij een overstromingsramp zeer veel mensen worden getroffen en vanwege de complexiteit door het grote aantal betrokken organisaties. Tijdens de overstromingsoefening in 2012 is het coördinatieplan in samenhang met de dijkringen 15 en 44 getoetst. Bij de evaluatie van de oefening in 2013 is door de Stuurgroep van de gezamenlijke Dijkkringen 14/15/44 besloten tot een herziening van het coördinatieplan. Een belangrijk doel is om de plannen handzamer en praktischer te maken.

Versterken Civiel Militaire Samenwerking (VCMS) (tekst voortgang 2016)

In Nederland werken civiele autoriteiten en de krijgsmacht samen aan de bestrijding van crises en rampen. Het gaat daarbij om de bijdrage van de krijgsmacht in crisissituaties. De concrete afspraken tussen de departementen zijn in 2006 vastgelegd in de zogenoemde Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS). Als aanpak voor het versterken van deze samenwerking is het programma VCMS gestart.

Relevante "Instituten" op het gebied van crisismanagement en waterveiligheid

Watermanagementcentrum Nederland (WMCN) (tekst actualiseren)

Het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN), gestart in 2010, is hét centrum voor kennis en informatie over het hoofdwatersysteem in Nederland. Het WMCN heeft taken op het gebied van: waterberichtgeving, crisisadviesing, OTO, innovatie, informatievoorziening (kennistransfer en public relations). Het WMCN levert daarmee een belangrijke bijdrage aan een optimaal waterbeheer in Nederland. Het WMCN werkt bij de uitvoering van zijn taken nauw samen met KNMI, Verkeerscentrum Nederland (VCNL) en Scheepvaart-VerkeersCentrum (SVC). Ook vormt het WMCN bij de afstemming over het landelijke waterbeheer en de crisisbestrijding een belangrijke schakel tussen Rijkswaterstaat, waterschappen, veiligheidsregio's en I&M/DCC.

Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), gestart in 2013, is hét instituut van en voor de veiligheidsregio's in het versterken van de brandweezorg en de aanpak op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Corporate Learning Centre Rijkswaterstaat (CLC)

Het Corporate Learning Centre (CLC) is hét centrum voor leren en ontwikkelen van Rijkswaterstaat. Op basis van het ondernemingsplan 2015 ligt de focus op Publieksgericht Netwerkmanager, Toonaangevend Projectmanager, Slagvaardig Crisismanager en Verbindende Informatievoorziening. Het CLC organiseert voor dit curriculum interne en externe cursussen. DCC van I&M vormt een belangrijke schakel bij de organisatie van opleidingen en trainingen op het gebied van crisismanagement. Op verzoek is het mogelijk dat ook externen (crisisorganisatie waterschappen of veiligheidsregio's) aan het programma deelnemen.

Nationale Trainingsfaciliteit (onderzoek WTEC toevoegen)

Defensie beschikt eind 2013 over een Nationale Trainingsfaciliteit in Vught. Hier kunnen civiele instanties zoals brandweer, politie en de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR) trainen op het gebied van CBRN.

5. Overzicht afkortingen en begrippen

CBCF	Commissie Bestuur Communicatie en Financiën (van de UvW)
CBRN	Chemische, Biologische, Radiologische, of Nucleaire
CCT	Corporate Crisisteam RWS
CLC	Corporate Learning Centre Rijkswaterstaat
CoPI	Commando Plaats Incident
DCC	Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (van IenM)
DG RWS	Directeur-Generaal Rijkswaterstaat (hoogste vertegenwoordiger van RWS)
EDO's	Ergst Denkbare Overstromingsscenario's
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GHOR	De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio <i>GHOR (voorheen Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) is de overheidsorganisatie die verantwoordelijk is voor de coördinatie van geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen en rampen. Naast brandweer, politie en gemeente is de GHOR één van de 'kolommen' (vaak de witte kolom genoemd) van de rampenbestrijding. De GHOR maakt deel uit van een veiligheidsregio.</i>
HID	Hoofd Ingenieur Directeur (hoogste vertegenwoordiger van RWS-onderdeel)
ICAWEB	Integrale Crisis Advies Website
ICMS	Intensivering Civiel Militaire Samenwerking
ICO	Informatiecoördinator <i>Het is de bedoeling dat in alle crisisteams en de landelijke adviesgroepen van de waterschappen en Rijkswaterstaat wordt gewerkt met een operationele of tactische informatiecoördinator (ICO). Bij de veiligheidsregio's wordt hiervoor de term informatiemanager gebruikt. Bij RWS en de waterschappen wordt de term informatiemanager echter voor een andere rol gebruikt, namelijk die ten aanzien van de strategische informatievoorziening (afstemming informatievraag en -aanbod).</i>
IenM	ministerie van Infrastructuur en Milieu
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IK	Informatieknooppunt (platform uitwisseling crisisinformatie ministeries en rijkdiensten)
InfraWeb	Systeem voor alarmering, registratie en beslissingsondersteuning bij calamiteiten.
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KRW	(Europese) Kaderrichtlijn Water
LDHO	Landelijke Draaiboek Hoogwater en Overstromingen
LCO	Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging
LCM	Landelijke Coördinatiecommissie Milieuverontreiniging Water
LCMS	Landelijk Crisismanagement Systeem
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
LMW	Landelijk Meetnet Water
LWB	Landelijk Waterbeeld
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NCW	Netcentrisch Werken
nHWBP	Nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCT	Regionaal Crisisteam RWS
ROR	Europese Richtlijn Overstromingsrisico's
ROT	Regionaal Operationeel Team
RWS	Rijkswaterstaat
SMO	Stuurgroep Management Overstromingen
SMWO	Stuurgroep Management Watercrises en Overstromingen
SNV	Stuurgroep Nationale Veiligheid
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
TMO	Taskforce Management Overstromingen
TNO	Nederlandse Organisatie voor Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UvW	Unie van Waterschappen
VenJ	ministerie van Veiligheid en Justitie
VNK2	Veiligheid Nederland in Kaart (deel2)
VWM	RWS organisatie-onderdeel Verkeer- en Watermanagement
WCMS	Water Crisismanagement Systeem (afgeleid van LCMS)
WMCN	Watermanagementcentrum Nederland